

Viite

Napsauta tähän ja kirjoita viite.

EU; epävirallinen teleministerineuvosto 11.-12.4.2024

EU:n teleministerit kokoontuvat epäviralliseen kokoukseen Louvain-la-Neuveen 11.-12.4. puheenjohtajamaa Belgian kutsusta. Kokouksessa Suomea edustaa liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne.

Kokouksen aiheena on Euroopan digitaalisen infrastruktuurin tarpeet linkittyen komission 21.2.2024 julkaisemaan valkoiseen kirjaan sekä turvallisen verkkoympäristön edistäminen. Jälkimmäisestä aiheesta on tarkoitus hyväksyä ei-sitova julistus kokouksen yhteydessä. Valtioneuvosto muodostaa kannan digitaalista infrastruktuuria koskevaan valkoiseen kirjaan erillisellä eduskuntakirjelmällä.

Lounaskeskustelussa on esillä unionin taloudellinen turvallisuus digitalisaation näkökulmasta.

Kyseessä on epävirallinen ministerikokous, jossa ei tehdä päätöksiä.

Asialista:

keskustelu: Euroopan digitaalisen infrastruktuurin tulevaisuus s. 3

keskustelu: Turvallisemman, vastuullisemman ja luotettavamman verkkoympäristön edistäminen s. 3

Liikenne- ja viestintäministeriö

Perusmuistio

EU/36/2024-LVM-34

Julkunen-Rexhepi Ilona

27.3.2024

Epävirallinen teleministerikokous 11.-12.4.2024

Kokous

Epävirallinen teleministerikokous 11.-12.4.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n teleministerit kokoontuvat epäviralliseen kokoukseen Louvain-la-Neuveen 11.-12.4. puheenjohtajamaa Belgian kutsusta.

Kokouksen aiheena on Euroopan digitaalisen infrastruktuurin tarpeet linkittyen komission 21.2.2024 julkaisemaan valkoiseen kirjaan sekä turvallisen verkkoympäristön edistäminen. Jälkimmäisestä aiheesta on tarkoitus hyväksyä ei-sitova julistus kokouksen yhteydessä. Valtioneuvosto muodostaa kannan digitaalista infrastruktuuria koskevaan valkoiseen kirjaan erillisellä eduskuntakirjelmällä.

Kyseessä on epävirallinen ministerikokous, jossa ei tehdä päätöksiä.

Suomen kanta

Euroopan digitaalisen infrastruktuurin tulevaisuus

Suomi pitää tärkeänä konkreettisia toimia sisämarkkinoiden vahvistamiseksi erityisesti palveluiden, tavaroiden ja henkilöiden vapaan liikkuvuuden osalta ja korostaa kasvun haakemista mm. digitalisaatiosta (E 58/2023 vp).

Suomi katsoo, että digitalisaatio, nopeat datayhteydet ja teknologian kehittyminen voivat oikein hyödynnettyinä merkittävästi parantaa ihmisten elämänlaatua, yritysten kilpailukykyä ja työvoiman saatavuutta sekä tehostaa julkista hallintoa. Suomen tavoitteena on tarttua täysimääräisesti uusien teknologioiden ja digitalisaation tarjoamaan potentiaaliin. (E 28/2023 vp)

Suomi katsoo, että digitaalisen muutoksen taustalla vaikuttavaa geopoliittista kontekstia tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti. EU:n teknologinen kilpailukyky perustuu, innovaatioille, osaamiselle ja toimiville sisämarkkinoille. Suomi korostaa sitä, että EU:n digitaalista ja teknologista riippumattomuutta tulee kehittää huomioiden eri toimitus- ja arvoketjujen globaali luonne ja näiden väliset riippuvuudet sekä tasapuoliset toimintamahdollisuudet. (E 28/2023 vp)

Sähköisen viestinnän sääntelyn tulisi toimia kehittyneiden, luotettavien ja kilpailtujen viestintäverkkojen ja -palvelujen tarjoamiseen kannustavan toimintaympäristön mahdollistajana sen sijaan, että sillä ohjattaisiin yksityiskohtaisesti verkkojen ja palvelujen tarjontaa tai niiden ominaisuuksia (U 68/2016 vp)

Suomi suhtautuu myönteisesti siihen, että unionissa pyritään harjoittamaan yhdenmukaisempaa taajuuspolitiikkaa. Radiotaajuudet ovat rajallinen luonnonvara, jolla on huomattavan suuri yhteiskunnallinen ja taloudellinen merkitys. On tärkeää, että taajuuksien käyttö EU:ssa on mahdollisimman tehokasta (U 68/2016 vp).

Valtioneuvosto korostaa, että kansallinen taajuus- ja toimilupapolitiikka vaikuttaa keskeisesti viestintäpalvelujen hintaan, laatuun ja saatavuuteen. Suomen poikkeuksellisen kattavat ja laadukkaat langattomat laajakaistaverkot ja palvelun edulliset hinnat ovat muun muassa onnistuneen kansallisen taajuus- ja toimilupapolitiikan tulos (U68/2016 vp).

Suomi katsoo, että digitaalisilla ratkaisuilla ja niiden varhaisella käyttöönotolla edistetään myös puhdasta siirtymää (E 58/2023).

Turvallisemman, vastuullisemman ja luotettavamman verkkoympäristön edistäminen

Suomi pitää tärkeänä sitä, että jokaisella EU-kansalaisella, EU:n alueella asuvalla henkilöllä ja EU:n alueella toimivalla oikeushenkilöllä on tosiasiaa mahdollista käyttää turvallisesti sähköisiä palveluita, sekä hallita heitä koskevia tietojaan. Suomi pitää myönteisenä sitä, että tietyt yksityisen sektorin toimijat veloitetaan hyväksymään eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakkosovellus palveluissaan. Käyttäjien näkökulmasta tämä tukee lompakkosovelluksen yleiskäyttöisyyttä yhteiskunnan eri palveluissa ja lisää asiointin turvallisuutta. Henkilön omien tietojen jakamisen ja välittämisen osalta tulee varmistaa riittävä tietosuojan ja tietoturvan taso (U 41/2021 vp).

Suomi pitää lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä ensisijaisena tavoitteenaan ja lähtökohtaisesti tukee sellaisia EU-tason toimia, joiden katsotaan edistävän lasten ja nuorten hyvinvointia unionissa. Suomi korostaa sitä, että lainsäädännön tulisi turvata riittävät keinot lasten suojelemiseksi verkkoympäristössä tavalla, joka on yhteensopiva perustuslain turvaaman luottamuksellisen viestin salaisuuden ja henkilötietojen suojan kanssa (U 69/2022 vp).

Pääasiallinen sisältö

Euroopan digitaalisen infrastruktuurin tulevaisuus

Televiestintäministerit keskustelevat Euroopan digitaalisen infrastruktuurin kehittämistarpeista, minkä taustalla on komission esittämät havainnot siitä, että televiestintäsektori käy parhaillaan läpi suuria muutoksia, jotka vaativat isoja investointeja teleinfrastruktuuriin tulevina vuosina. Telesektorin haasteita ovat uudet liiketoimintamallit, geopoliittinen konteksti, alhaiset investointitasot, telealan taloudelliset haasteet, sisämarkkinoiden puutteet, yhtäläisten toimintaedellytysten ja reunaehtojen puute, kestävyyspuute (ympäristöhaasteet). Telesektorin tulee sopeutua teknologiseen muutokseen ja muuttuneeseen turvallisuusympäristöön. Komission arvion mukaan EU:n televiestinnän sääntelykehystä tulisi nyt mukauttaa vastaamaan paremmin näihin tulevaisuuden haasteisiin. Puheenjoh-

tajan keskusteluasiakirjassa tiedustellaan jäsenmaiden näkemyksiä tarpeellisimmista toimista Euroopan digitaalisen infrastruktuurin kehittämiseksi. Lisäksi tiedustellaan jäsenmaiden näkemyksiä digitaalisen ja vihreän siirtymän yhtymäkohdista.

Komissio julkaisi 21.2.2024 valkoisen kirjan digitaalisen infrastruktuurin tulevaisuudesta, sääntelystä, markkinoista, haasteista ja tulevaisuudesta. Julkaisu käynnisti 30.6.2024 saakka kestävän julkisen kuulemisen.

Valkoisessa kirjassa käsitellään digitaalisen infrastruktuurisektorin uudistamista kehittämällä eurooppalaista teollisuuspolitiikkaa, uudistamalla sisämarkkinoiden sääntelyä ja kehittämällä toimialaa koskevaa turvallisuuspolitiikkaa. Teollisuuspolitiikka kattaa tutkimus-, kehitys ja innovaatio toiminnan ja -rahoituksen vahvistamista uusissa verkkoratkaisuissa. Sisämarkkinoiden sääntelyn kehittäminen koskee pääasiassa ns. telekoodin (European Electronic Communications Code) uudistamista ja toimialan turvallisuuspolitiikan kehittäminen salausteknologiapolitiikan ja merikaapelipolitiikan uudistamista.

Komissio järjesti keväällä 2023 laajan julkisen kuulemisen toimista eurooppalaisen televiestintäsektorin kilpailukykyyn parantamiseksi. Kuulemisessa kerättiin näkemyksiä keinoista, joilla sektori voisi vastata tulevaisuuden teknologisiin haasteisiin kuten murros-teknologioiden vaikutuksiin ja kykyyn investoida tulevaisuuden verkkoinfrastruktuuriin. Komission kuulemiseen saatiin yli 400 vastausta, joiden lisäksi monet tahot – ml. Suomi – toimitti kuulemiseen oman kirjallisen näkemyksensä.

Julkisen kuulemisen tulokset julkaistiin 10.10.2023. Yleisesti nähtiin, että verkkoinfrastruktuuriin vaikuttavat tulevaisuudessa etenkin verkkojen virtualisointi, tekoälyn kehittyminen, avoimet verkot ja reunalaskenta. Uudet teknologiat vaativat uudenlaista infrastruktuuria, joka mahdollistaa ohjelmistopohjaisuuden, pilvipalvelut ja hajautetun verkoarkkitehtuurin. Etenkin verkko-operaattorit näkevät datan määrän ja verkkojen liikenteen lisääntyvän merkittävästi tämän vuosikymmenen aikana, mikä vaatii merkittäviä uusia investointeja verkkoihin. Yleisesti ottaen vastauksissa korostettiin tarvetta vahvistaa televiestinnän sisämarkkinoita mm. harmonisoimalla ja yksinkertaistamalla lainsäädäntöä. Vastauksissa harmonisointia korostettiin etenkin radiotaajuuspolitiikan osalta. Kuulemisessa kartoitettiin myös alan näkemyksiä siitä, miten investoinnit rahoitettaisiin. Eräs esillä ollut malli on ollut liikenteen aiheuttajien (sisällöntuottajat, palveluntarjoajat) velvoittaminen osallistumaan infrastruktuurin rakentamiskustannuksiin. Kannat tähän malliin vaihtelivat vastauksissa suuresti.

Turvallisemman, vastuullisemman ja luotettavamman verkkoympäristön edistäminen

Kokouksen yhteydessä on tarkoitus hyväksyä ei-sitova julistus turvallisemman, vastuullisemman ja luotettavamman verkkoympäristön edistämisestä. Julistus keskittyy erityisesti lasten ja nuorten suojeluun verkkoympäristön haitalliselta sisällöltä sekä eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakkosovelluksen käyttöön lasten ja nuorten iän tarkistamisessa. Julistuksen myötä Euroopan komissiota kehoitetaan hyödyntämään digipalvelusäädöksen ja lompakkosovelluksen nojalla käytettävissä olevia keinoja, jotta erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille, kuten lapsille ja nuorille, voidaan tarjota riittävän turvallisia digitaalisia palveluja EU:ssa. Julistuksessa alleviivataan digipalvelusäädöksestä seuraavien uusien velvoitteiden tehokkaasta täytäntöönpanoa, jotta lapsille ja nuorille voidaan taata turvallinen ja ikään sopiva kokemus verkkoympäristön käytöstä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kokouksessa ei tehdä päätöksiä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Viestintäjaoston (EU22) kirjallinen menettely
EU-ministerivaliokunta 5.4.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta, kirjallinen menettely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Puheenjohtajan tausta-asiakirjat (ei jaettu kokonaisuudessaan)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Ilona Julkunen-Rexhepi, LVM, ilona.julkunen-rexhepi@gov.fi
Fanni Thessler, LVM, fanni.thessler@gov.fi
Lauri Mustonen, LVM, lauri.mustonen@gov.fi
Kaisa Kopra, LVM, kaisa.kopra@gov.fi
Paula Laine-Nordström, VNK, paula.laine-nordstrom@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/36/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Liitteet

Napsauta tähän ja kirjoita liitteet